



EUROOPA PARLAMENT

2009–2014

Istungidokument

6.6.2011

B7-0352/2011

RESOLUTSIOONI ETTEPANEK

komisjoni asepresidendi ning liidu välisasjade ja julgeolekupoliitika kõrge esindaja avalduse alusel

vastavalt kodukorra artikli 110 lõikele 2

Sudaani ja Lõuna-Sudaani olukord pärast 2011. aasta rahvahääletust

Gabriele Zimmer, Helmut Scholz
fraktsiooni GUE/NGL nimel

Euroopa Parlamendi resolutsioon Sudaani ja Lõuna-Sudaani olukorra kohta pärast 2011. aasta rahvahääletust

Euroopa Parlament,

- võttes arvesse oma varasemaid resolutsioone Sudaani kohta;
 - võttes arvesse 2005. aastal allkirjastatud Sudaani üldist rahukokkulepet;
 - võttes arvesse ÜRO Julgeolekunõukogu resolutsiooni 1978 (2011);
 - võttes arvesse Aafrika Liidu 31. jaanuari 2011. aasta deklaratsiooni;
 - võttes arvesse Euroopa Liidu Nõukogu 17. mai 2011. aasta otsust 9953/11;
 - võttes arvesse valimiste Euroopa Liidu vaatlusmissiooni avaldust;
 - võttes arvesse kodukorra artikli 110 lõiget 2,
- A. arvestades, et Lõuna-Sudaani rahvahääletus toimus 9.–15. jaanuaril 2011 ja enam kui 98% Lõuna-Sudaani valijatest otsustas Põhja-Sudaanist eraldumise kasuks;
- B. arvestades, et eeldatavalt kuulutab Lõuna-Sudaan oma iseseisvuse ametlikult välja 9. juulil 2011;
- C. arvestades, et Lõuna-Sudaanist saab maailma üks vaeseim ja vähim arenenud riik, kus vastündinute suremuse määr on üks kõrgemaid ja haridusnäitajad ühed madalaimad maailmas;
- D. arvestades, et üldise rahukokkuleppe teatud aspekte ei ole õigel ajal või veel täidetud, sh üldsusega konsulteerimine Lõuna-Kordofanis ja Sinise Niiluse piirkonnas ning rahvahääletuse korraldamine Abyeis;
- E. arvestades, et lahendamata on olulised küsimused, nagu piiride märkimine, kodakondsus (eeskätt Põhja-Sudaanist naasva arvuka Lõuna-Sudaani elanikkonna küsimus), naftatulude jagamine, naftajuhtmete kasutusõigused ja valitsemissektori võlg;
- F. arvestades, et pinged seoses Sudaani konfliktiallika Abyei piirkonna ja Lõuna-Sudaani naftaväljadega kestavad; arvestades, et Abyei piirkonnast on ümberasustatud kümneid tuhandeid inimesi, kellel puudub peavari ja toit ning põhivajaduste täitmise võimalus; arvestades, et erakorraline toiduabi ja peavari, mida pakuvad rahvusvahelised abiorganisatsioonid, ei ole pagulaste sissevoolu jaoks piisavad;
- G. arvestades, et kava kohaselt lõppevad ÜRO Sudaani missiooni volitused 9. juulil, kui Lõuna-Sudaan ametlikult iseseisvaks kuulutatakse;

- H. arvestades, et Lõuna-Sudaani valitsus palus, et ÜRO näeks ette järelmissiooni pärast praeguste volituste lõppemist; arvestades, et ÜRO peasekretär Ban Ki-moon esitas ettepaneku ÜRO uue missiooni kohta Lõuna-Sudaanis, taotledes tsiviilisikute kaitseks 7000 rahuvalvaja kohalolekut volitustega aidata uuel valitsusel vältida uusi konflikte ja tagada rahu,
1. tunneb heameelt nii Sudaani kui ka Lõuna-Sudaani rahumeelse ja usaldusväärse käitumise üle 2011. aasta Lõuna-Sudaani rahvahääletuse käigus; peab seda äärmiselt oluliseks edasiminekuna üldise rahukokkuleppe rakendamisel ning mõlema riigi rahumeelse kooseksisteerimise suunas;
 2. kordab ELi lubadust võtta arvesse Lõuna-Sudaani elanike soove ning väljendab rahulolu selle üle, et Sudaani valitsus on otsustanud sama teha;
 3. nõuab tungivalt, et mõlemad üldise rahukokkuleppe osapooled tagaksid jätkuvalt kõigi Sudaanis elavate rahvuste ja eeskätt Abyei piirkonna elanike ohutuse ja turvalisuse; mõistab hukka hiljutise vägivalla ja inimõiguste rikkumised nimetatud piirkonnas ning väljendab kahetsust inimeste kaotuse üle; nõuab, et nii Sudaani kui ka Lõuna-Sudaani relvajõud lahkuksid Abyeist ning et mõlemad osapooled ilmutaksid vaoshoitust ja alustaksid üldise rahukokkuleppe raames Abyei olukorrale rahumeelse lahenduse leidmiseks konstruktiivset dialoogi; nõuab, et viivitamata lõpetataks igasugune relvastuse tarnimine Sudaani, eelkõige Abyei piirkonda;
 4. nõuab, et kõik uued ÜRO järelmissioonid teeksid järeldusi missioonist Kongo Demokraatlikus Vabariigis, kus pandi toime tõsiseid inimõiguste rikkumisi; nõuab kindlalt, et lõpetataks igasugune tsiviil-sõjaline koostöö;
 5. rõhutab, et toetab Thabo Mbeki juhitava Sudaaniga tegeleva Aafrika Liidu kõrgetasemelise komisjoni jõupingutusi hõlbustada üldise rahukokkuleppe osapoolte vahelisi läbirääkimisi; väljendab heameelt läbirääkimiste esimeste tulemuste ja eelkõige kokkuleppe üle kehtestada demilitariseeritud tsoon Põhja- ja Lõuna-Sudaani vahelise tulevase piiri alal;
 6. palub komisjonil saata kiireloomulist humanitaarabi, et täita Abyei piirkonna pagulaste vajadused;
 7. väljendab heameelt nõukogu 17. mai 2011. aasta teadaande üle eraldada Lõuna-Sudaanile 200 miljonit eurot lisaks eelmisel aastal eraldatud 150 miljonile eurole, et abistada kõige ebasoodsamas olukorras olevaid inimesi Sudaanis; rõhutab, et need uued vahendid tuleb kulutada põhiteenustele, eeskätt haridusele, tervishoiule, põllumajandusele, toiduga kindlustatusele ja institutsioonide suutlikkuse suurendamisele; rõhutab, et eelkõige tuleb teha jõupingutusi edusammude saavutamiseks aastatuhande arengueesmärkide täitmisel selles eriti vaeses piirkonnas; nõuab kindlalt, et abi jagataks võrdselt ja õiglaselt, eelistamata või eiramata piirkondi või partnereid, et vältida uue konkurentsi ja pingete tekitamist;
 8. kutsub ELi ja liikmesriike üles suunama piirkonnale antava abi kodanikuühiskonna arendamise projektidele, mitte andma sõjalist abi, ning nõuab kindlalt, et lõpetataks sõjaline väljaõppemissioon;

9. kutsub rahvusvahelisi võlausaldajaid üles koheselt peatama Sudaani ja Lõuna-Sudaani võlgade tagasimaksmist, külmutama intressimäärasid ja korraldama võla auditit, et määrata kindlaks selle ebaseaduslik osa;
10. nõuab kindlalt, et austataks Põhja- ja Lõuna-Sudaani elanike suveräänsust seoses loodusvaradega; rõhutab, et piirkonna heaolu jaoks on loodusvarade majandamine ja neile õiglase juurdepääsu tagamine otsustava tähtsusega; rõhutab, et loodusvarade uurimist tuleb riiklikult reguleerida ja muuta see läbipaistvaks;
11. nõuab tungivalt, et Lõuna-Sudaani valitsus läheks põhiseaduse läbivaatamise käigus üle läbipaistvale, vastutustundlikule ja kaasavale juhtimisviisile; rõhutab, et riigi kõigi elanike täielikuks esindamiseks ning stabiilsete ja demokraatlike poliitiliste institutsioonide ülesehitamiseks on oluline, et kõik poliitilised parteid teeksid koostööd;
12. teeb presidendile ülesandeks edastada käesolev resolutsioon nõukogule, komisjonile, liidu välisasjade ja julgeolekupoliitika kõrgele esindajale, Euroopa Liidu eriesindajale Lõuna-Sudaanis, Sudaani valitsusele, Lõuna-Sudaani valitsusele, Aafrika Liidu institutsioonidele ja Sudaaniga tegeleva Aafrika Liidu kõrgetasemelise komisjoni esimehele.